

ធនាគារកសិកម្មនិងជនបទ និងកសិកម្ម
AGRICULTURAL AND RURAL DEVELOPMENT BANK

គម្រោងអាជីវកម្ម

ដំណាំល្មុះ

១-សេចក្តីផ្តើម៖

ល្អុង គឺជាដំណាំមួយប្រភេទដែលផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍ច្រើន និងមានតម្រូវការប្រចាំថ្ងៃសម្រាប់ធ្វើជា ចំណីអាហារដូចជា ធ្វើជាបន្លែសម្រាប់ស្ល ធ្វើជាអន្ទក់ ជ្រក់ មាំ និងធ្វើជាបង្កែម។ល។ ដំណាំល្អុងគឺជាប្រភេទ ដំណាំដែលងាយស្រួលដាំ លូតលាស់លឿន និងឆាប់ផ្តល់ផល។ ជាទូទៅ ដំណាំល្អុងផ្តល់ផលចាប់ពីអាយុពី ៥ ទៅ៦ ខែ ក្រោយដាំ ហើយប្រមូលផលបានពេញមួយឆ្នាំសម្រាប់តំបន់ដីមិនលិចទឹក និងអាយុពី២-៣ឆ្នាំ ល្អុង ផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់ ដល់អាយុពី៣-៤ ឆ្នាំ ទិន្នផលធ្លាក់ចុះវិញ ហើយគេត្រូវកាប់ដើមល្អុងចោល រួចដាំសារជាថ្មី ។ ចំពោះតំបន់លិចទឹក ដូចជាតំបន់ជាប់ដងទន្លេ គឺគេដាំប្រដេញទឹកនៅពេលទឹកស្រកក្នុងអំឡុងខែវិច្ឆិកា ដល់ ចុងខែមីនា ល្អុងចាប់ផ្តល់ផល និងប្រមូលផលរហូតដល់ទឹកជំនន់លិចនៅចុងខែកក្កដា។

បច្ចុប្បន្ន ការដាំដំណាំល្អុងនៅកម្ពុជាគឺត្រូវបានកសិករដាំដុះជាលក្ខណៈគ្រួសារ មិនទាន់មានការដាំដុះ ជាលក្ខណៈក្រុមហ៊ុននៅឡើយទេ។ ផ្នែកតាមរបាយការណ៍របស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ នៅឆ្នាំ ២០២១ ចម្ការដំណាំល្អុងដែលផ្តល់ផលមានចំនួន ២៤១ ហិកតា និងបរិមាណផលសរុបចំនួន ៤ ៩២៤ តោន។

ការដាំដុះដំណាំល្អុង រួមទាំងដំណាំបន្លែផ្សេងៗនៅក្នុងស្រុក មិនត្រឹមតែជួយលើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាព កសិករប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងអាចជួយផ្គត់ផ្គង់បន្លែដល់ប្រជាជនជាអ្នកបរិភោគដោយសុវត្ថិភាព និងជួយ កាត់បន្ថយការហូរចូលបន្លែពីបរទេសទៀតផង។ ការនាំចូលបន្លែពីបរទេសក្នុងបរិមាណច្រើនដូចពេលបច្ចុប្បន្ន បានគំរាមកំហែងចំពោះវិស័យដាំដុះបន្លែក្នុងស្រុក និងប៉ះពាល់ដល់សុវត្ថិភាពចំណីអាហារនៅកម្ពុជា។ ហេតុ ដូច្នោះ ដើម្បីសុខុមាលភាព និងជីវភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ រាជរដ្ឋាភិបាលបានជំរុញ និងលើកទឹកចិត្តដល់ប្រជា កសិករឱ្យបង្កើនការដាំដុះដំណាំ រួមទាំងដំណាំបន្លែសុវត្ថិភាព សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់តម្រូវការក្នុងស្រុក និងជំនួសការ នាំចូលមកពីប្រទេសជិតខាង។

២-គោលបំណង ៖ ការរៀបចំគម្រោងអាជីវកម្មដាំដំណាំល្អុងនេះ គឺដើម្បី៖

-ជួយដល់សហគមន៍កសិកម្ម ក្រុមផលិត និងកសិករ ដែលជាអ្នកដាំដុះដំណាំល្អុង ទទួលបាននូវ ព័ត៌មានអំពីថ្លៃដើមផលិតកម្មលើការដាំដុះដំណាំល្អុង លទ្ធផលចំណេញ-ខាត និងបញ្ហាប្រឈមផ្សេងៗ ដើម្បី មានមូលដ្ឋានក្នុងការរៀបចំផែនការដាំដុះ។

-ជួយជំរុញ និងលើកស្ទួយដល់ការដាំដុះបន្លែសុវត្ថិភាព ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់តម្រូវការទីផ្សារក្នុងស្រុក ជំនួស ការនាំចូល ធានានូវសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ និងសុខុមាលភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។

៣-ការរៀបចំផែនការដាំដុះ៖

ដើម្បីឱ្យការដាំដុះដំណាំល្អុងទទួលបានទិន្នផលខ្ពស់ តម្លៃល្អ និងមានប្រាក់ចំណេញ កសិករត្រូវយក ចិត្តទុកដាក់ក្នុងការចំណាយពេលវេលាគ្រប់គ្រង និងថែទាំដំណាំ ចាប់ពីដំណាក់កាលដាំដុះដំបូងរហូតដល់

ពេលបញ្ចប់ការប្រមូលផល។ កសិករចាំបាច់ត្រូវរៀបចំផែនការ ត្រៀមបម្រុងថវិកា ការតម្រង់ទិសការងារ និង ការងារបច្ចេកទេស ត្រូវបានអនុវត្តស្របតាមពេលវេលាដែលបានកំណត់។

៤-ពេលវេលាដាំដុះ៖

ជាទូទៅ ពេលវេលាសមស្របសម្រាប់ដំណាំល្អុងគឺចាប់ផ្តើមយកកូនល្អុងទៅដាំក្នុងចម្ការនៅចុងខែមេសា ឬដើមខែឧសភាដែលជាដើមរដូវវស្សា កាត់បន្ថយការស្រោចទឹក។ ការដាំដុះល្អុងនៅចម្ការ ត្រូវជ្រើសរើសកូន ល្អុងដែលមានសុខភាពល្អ និងមានអាយុពី ៣០ ទៅ ៤៥ ថ្ងៃ។ ដោយឡែកសម្រាប់តំបន់ជាប់ដងទន្លេដែលលិច ទឹកនៅរដូវវស្សា គឺការដាំដុះចាប់ផ្តើមនៅពេលទឹកស្រកក្នុងអំឡុងខែវិច្ឆិកា។

ពេលវេលាដាំដុះ និងប្រមូលផលល្អុង ដូចក្នុងតារាងខាងក្រោម៖

ក-តំបន់ដីមិនលិចទឹក៖

ពេលវេលាដាំដុះ	ខែ												
	១	២	៣	៤	៥	៦	៧	៨	៩	១០	១១	១២	
បណ្តុះកូន (៣០-៤៥ថ្ងៃ)													
ដាំដុះល្អុងនៅក្នុងចម្ការ													
ប្រមូលផល (៦ខែក្រោយដាំ)													
-ប្រមូលផលបានពេញ១ឆ្នាំ													
-រយៈពេលប្រមូលផល គិតត្រឹម៣ខែ													

ខ-តំបន់ដីលិចទឹកនៅរដូវវស្សា៖

ពេលវេលាដាំដុះ	ខែ												
	១	២	៣	៤	៥	៦	៧	៨	៩	១០	១១	១២	
បណ្តុះកូន (៣០-៤៥ថ្ងៃ)													
ដាំដុះល្អុងនៅក្នុងចម្ការ													
ប្រមូលផល (៥ខែក្រោយដាំ)													

កំណត់ចំណាំ៖ ការប្រមូលផលមានរយៈពេលជាង៤ខែ (ពី៦ ទៅ ៧សា/ធើ) ដោយទឹកជំនន់លិចនៅរដូវវស្សា

៥-ទិន្នផល/បរិមាណផល ÷

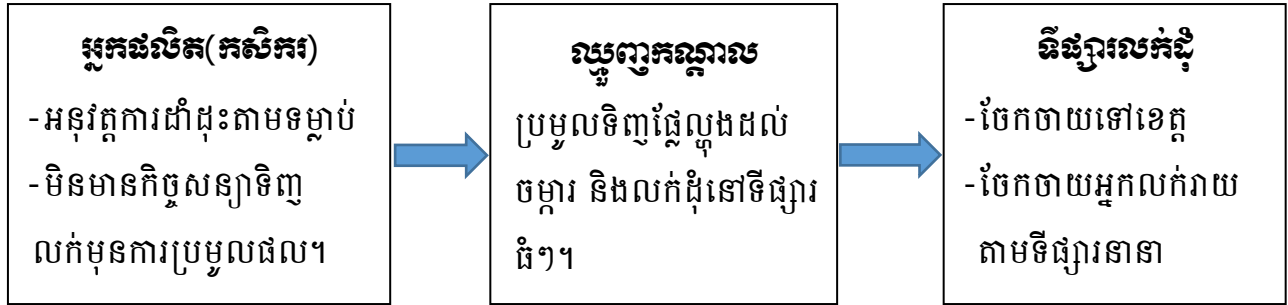
ការប្រមូលផលផ្ទៃល្អរបស់កសិករគឺអាស្រ័យទៅលើតម្រូវការទីផ្សារ កាលណាទីផ្សារមានតម្រូវការ ច្រើន ការប្រមូលផលក៏បានច្រើនសារ ដែលក្នុង១សារទៅ១សារទុករយៈពេលចន្លោះពី១០ទៅ២០ថ្ងៃ។ ប៉ុន្តែ ផ្ទុយទៅវិញ កាលណាទីផ្សារមានតម្រូវការតិច ការប្រមូលផលក៏ថយចុះដែរ ដោយទុករយៈពេលយូរថ្ងៃពី២០ ទៅ៣០ថ្ងៃទើបប្រមូលផលបន្តទៀត ជាមួយនឹងបរិមាណចន្លោះពី ១០ទៅ ១២តោនក្នុង១សារៗក្នុង១ហិកតា។ ចំពោះទិន្នផលគឺមិនដូចគ្នាទេ អាស្រ័យលើតំបន់ដាំដុះ បច្ចេកទេស និងការយកចិត្តទុកដាក់ថែទាំរបស់កសិករ។ ដំណាំល្អដែលកសិករពេញនិយមដាំនាពេលបច្ចុប្បន្ន គឺពូជសម្រាប់បន្លែ ដែលផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់ចន្លោះពី ៣៥ ០០០ គីឡូក្រាមទៅ ៧០ ០០០ គីឡូក្រាមក្នុង១ហិកតា/មួយរដូវដាំដុះ។ ទិន្នផលប្រចាំឆ្នាំជាមធ្យមក្នុង១ ហិកតា ដែលកសិករអាចប្រមូលផលបានគឺប្រមាណ៥២ ០០០ គីឡូក្រាម។ សម្រាប់តំបន់ដាំដុះនៅតំបន់មិន លិចទឹក ដូចជាស្រុកត្បូងឃ្មុំ ខេត្តត្បូងឃ្មុំ គឺប្រមូលផលបានពេញមួយឆ្នាំក្នុងឆ្នាំទី២ និងឆ្នាំទី៣ទៀត ដោយត្រូវ ចំណាយតែលើការថែទាំប៉ុណ្ណោះ ដែលអាចទទួលបាននូវប្រាក់ចំណេញរយៈពេល២ឆ្នាំ។ រីឯតំបន់លិចទឹកតាម ដងទន្លេវិញ គឺប្រមូលផលបានតែជាង៤ខែប៉ុណ្ណោះ។

៦-ទីផ្សារ

កន្លងមក កសិករភាគច្រើនតែងធ្វើការដាំដុះតាមទម្លាប់ ដោយដាំដុះទៅតាមរដូវកាលនីមួយៗ និងមិន បានស្វែងរកទីផ្សារជាមុននោះទេ ជាហេតុធ្វើឱ្យជួបបញ្ហាកង្វះទីផ្សារនៅពេលដល់រដូវប្រមូលផល។ ពេលខ្លះ ត្រូវឈ្នួញបង្ហាប់តម្លៃថែមទៀត។ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាគ្មានទីផ្សារកសិករត្រូវ ÷ (ទី១)ពិនិត្យតាមដានអំពី តម្រូវការទីផ្សារ ថាតើទីផ្សារត្រូវការបន្ថែមអ្វី នៅខែណាលក់បានថ្លៃ ដើម្បីរៀបចំផែនការដាំដុះស្របតាមតម្រូវ ការទីផ្សារ ចៀសវាងការដាំដុះតាមគ្នា និង(ទី២)ទំនាក់ទំនងជាមួយក្រុមហ៊ុន ឬអាជីវករលក់បន្លែបោះដុំនៅ តាមទីផ្សារក្នុងរាជធានី ខេត្ត ស្រុក ភូមិ ដើម្បីចុះកិច្ចសន្យាទិញលក់ ឬអនុវត្តផលិតកម្មកសិកម្មតាមកិច្ចសន្យាជា មុន ដើម្បីធានានូវបរិមាណផ្គត់ផ្គង់ គុណភាព និងតម្លៃ។

បច្ចុប្បន្នទីផ្សារផលិតផលផ្ទៃល្អ (បន្លែ)របស់កសិករ ត្រូវបានឈ្នួញកណ្តាលចុះប្រមូលទិញដល់ចម្ការ និងយកទៅលក់ដុំនៅផ្សារដើមគរ/ផ្សារនាគមាស រាជធានីភ្នំពេញ ឬទីផ្សារតាមខេត្តក្នុងតំបន់ដាំដុះ។ ការលក់ ទិញអាស្រ័យលើតម្រូវការទីផ្សារ និងឈ្នួញកណ្តាល ដោយកសិករមិនមានលទ្ធភាពដឹកកសិផលរបស់ខ្លួនទៅ លក់ដោយផ្ទាល់បានទេ និងមិនមានការចុះកិច្ចសន្យាលក់ទិញជាមុនដែរ ដែលត្រូវមានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌផ្សេងៗ ដូចជាបរិមាណនៃផ្គត់ផ្គង់ ពេលវេលាជាក់លាក់ និងតម្លៃជាដើម។

៧-ខ្សែប្រតិបត្តិការផលិត និងទិញលក់កសិផលផ្លែឈូង៖

៨-គម្រោងចំណាយលើការដាំដំណាំឈូង៖

ផ្អែកលើទិន្នន័យនៃការសាកសួរកសិករដែលមានបទពិសោធន៍ក្នុងការដាំដុះដំណាំឈូងជាច្រើនឆ្នាំ នៅក្នុងតំបន់ចំនួន២ គឺតំបន់ស្រុកត្បូងឃ្មុំ ខេត្តត្បូងឃ្មុំ និងតំបន់ស្រុកល្វាឯម ខេត្តកណ្តាល គម្រោងចំណាយលើថ្លៃដើមផលិតកម្មដំណាំឈូងនេះ ចែកចេញជាពីរតំបន់ដាំដុះគឺ៖ តំបន់ដីមិនលិចទឹក និងតំបន់ដីលិចទឹកនាវដូវវស្សាតាមដងទន្លេមេគង្គ។

៨.១- គម្រោងថវិកាសម្រាប់ការដាំដុះលើផ្ទៃដី ១ ហិកតា នៅតំបន់មិនលិចទឹកនៅក្នុងស្រុកត្បូងឃ្មុំ ខេត្តត្បូងឃ្មុំ ក្នុងឆ្នាំ២០២១៖

ល.រ	បរិយាយ	ឯកតា	ចំនួនឯកតា	តម្លៃ/ឯកតា (រៀល)	តម្លៃសរុប (រៀល)
១-ចំណាយប្រែប្រួល (ដំណាក់កាលដាំដុះ និងថែទាំ៦ខែ)					6,075,500
1	ភ្នំរាស់	ដង	3	130,000	390,000
2	ភ្នំលើករង	ដង	1	130,000	130,000
3	ថង់បណ្តុះកូន	គ.ក	6	8,000	48,000
4	គ្រាប់ពូជ	គ.ក	0.5	1,215,000	607,500
5	ជីករណ្តៅដាំ (កម្មករ៨នាក់-ដាំ៣ថ្ងៃ)	ថ្ងៃ/នាក់	3	200,000	600,000
6	ជីធម្មជាតិ (គប់ភ្លើង) ទ្រាប់បាត	បាវ	12	70,000	840,000
7	ជី 15-15-15 ទ្រាប់បាត	បាវ	5	120,000	600,000
8	ជីធម្មជាតិលាមកសត្វ	ឡាន	2	400,000	800,000
9	ជីទឹកជំនួយលូតលាស់	កញ្ចប់	5	70,000	350,000
10	ថ្នាំជំងឺផ្សិតនិងសត្វល្អិត	ឈុត	1	150,000	150,000
11	កម្មករថែទាំស្មៅ (១២នាក់ x ២ដង)	នាក់/ដង	2	300,000	600,000
12	ប្រេងបូមទឹករយៈពេល៦ខែ	លីត្រ	320	3,000	960,000

២-ចំណាយមិនប្រែប្រួល					10,410,000
1	ស្រះទឹក (២០មx២០ម)	ស្រះ	1		4,050,000
2	ម៉ាស៊ីនបូមទឹក	គ្រឿង	1		1,500,000
3	ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព	ហ.ត	1		4,860,000
សរុបចំណាយសម្រាប់ការដាំដំបូង					<u>16,485,500</u>

៨.២- គម្រោងថវិកាសម្រាប់ការដាំដុះលើផ្ទៃដី ១ ហិកតា នៅតំបន់លិចទឹកនៅក្នុងស្រុកល្វាឯម ខេត្តកណ្តាល ក្នុងឆ្នាំ២០២១÷

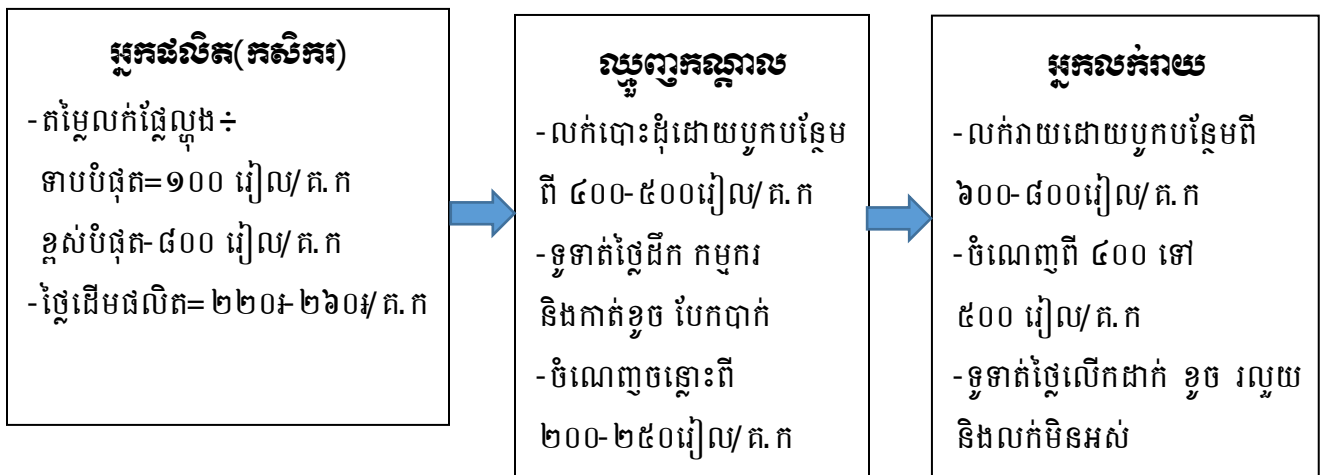
ល.រ	បរិយាយ	ឯកតា	ចំនួន ឯកតា	តម្លៃ/ឯកតា (រៀល)	តម្លៃសរុប
១-ចំណាយប្រែប្រួលដំណាក់កាលដាំដុះ និងថែទាំរយៈពេល៥ខែ					6,577,500
1	ភ្នំរាស់	ដង	2	250,000	500,000
2	ភ្នំរលើករង/តូតរង	ដង	1	250,000	250,000
3	ថង់បណ្តុះកូន	គ.ក	5	9,000	45,000
4	ដីដីសម្រាប់បណ្តុះកូន	ឡាន	2	40,000	80,000
5	ពូជ	គ.ក	0.5	1,215,000	607,500
6	ជី 15-15-15	បារ	10	125,000	1,250,000
7	ជី អ៊ុយរ៉េ	បារ	5	105,000	525,000
8	ថ្នាំក្រាស៊ី	ដប	2	25,000	50,000
9	ប្រេងបូមទឹកស្រោចស្រព	លីត្រ	600	2,200	1,320,000
10	ពលកម្មដាំដុះ	នាក់	15	30,000	450,000
11	ថែទាំ១ខែ២ដង (៥ខែ=១០ដង)	ដង	10	150,000	1,500,000
២- ចំណាយមិនប្រែប្រួល					5,250,000
1	ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព (សរុប)				3,200,000
2	ម៉ាស៊ីនបូមទឹក (៨សេស)	គ្រឿង	1	2,050,000	2,050,000
សរុបចំណាយសម្រាប់ការចាប់ផ្តើមដាំដុះដំបូង					<u>11,827,500</u>

៩- តម្លៃផ្ទៃល្អៗ៖

តម្លៃផ្ទៃល្អៗ (បន្ថែម) ដែលល្អៗចុះប្រមូលទិញដល់ចម្ការ គឺមានការប្រែប្រួលខ្លាំងតាមតម្រូវការទីផ្សារ តាមរដូវជំនុំ ឬខ្យត់ ក្នុងចន្លោះពី ១០០ ទៅ ៨០០ រៀល ក្នុង១គីឡូក្រាម។ ខាងក្រោមនេះ គឺជាទិន្នន័យតម្លៃ ល្អៗរបស់កសិករដែលល្អៗកណ្តាលទិញដល់ចម្ការ៖

ឆ្នាំ	តម្លៃអប្បបរមា (រៀល/ គ.ក)	តម្លៃអតិបរិមា (រៀល/ គ.ក)
ដើមឆ្នាំ ២០២២	៤០០	៥៥០
២០២១	៣០០	៨៥០
២០២០	១០០	៦៥០
២០១៩	២០០	៨០០

១០- ខ្សែរួចវារកតម្លៃនៃផលិតផលផ្ទៃល្អៗ៖

១១- ការវិភាគសេដ្ឋកិច្ចលើការដាំដំណាំល្អៗរបស់កសិករដែលមានបទពិសោធន៍នៃការដាំដំណាំល្អៗ

១១. ក/- កសិករនៅភូមិទួលសំបូរ ឃុំជប់ ស្រុកត្បូងឃ្មុំ ខេត្តត្បូងឃ្មុំ លើផ្ទៃដី ១ហិកតាក្នុងឆ្នាំ២០២១

- តម្លៃល្អៗជាមធ្យមនៅដើមឆ្នាំ២០២២ នៅស្រុកត្បូងឃ្មុំគឺ (៤០០/ គ.ក)
- ការដាក់ជីសម្រាប់បំប៉នដើម ក្នុងរយៈពេលប្រមូលផល គឺបន្ទាប់ពីប្រមូលផលបាន ២សារ ត្រូវ ដាក់ជីម្តង
- បន្ទាប់ពីប្រមូលផលបាន៣សារ ត្រូវសម្អាតស្មៅម្តង ឬតាមការជាក់ស្តែងស្មៅដុះតិចឬច្រើន

ល.រ	បរិយាយ	ឯកតា	ចំនួន ឯកតា	តម្លៃ/ឯកតា (រៀល)	តម្លៃសរុប (រៀល)	ចំនួនសារ រំលោះ	ទឹកប្រាក់សរុប ក្នុង១ឆ្នាំ (រៀល)
I- ចំណូលសរុបពីការលក់ផ្ទៃល្អ		គ.ក	52,000	400	20,800,000		20,800,000
II- ការចំណាយ							
II.1. ចំណាយប្រែប្រួល (ដំណាក់កាលដំបូង និងថែទាំ ៦ ខែ)							
១	ភ្នំរាស់	ដង	3	130,000	390,000		
២	ភ្នំលើករង/ត្រូវរង	ដង	1	130,000	130,000		
៣	ថង់បណ្តុះកូន	គ.ក	6	8,000	48,000		
៤	គ្រាប់ពូជ	គ.ក	0.50	1,215,000	607,500		
៥	ជីករណ្តៅដាំ (កម្មករ៨នាក់- ដាំ៣ថ្ងៃ)	ថ្ងៃ/នាក់	3	200,000	600,000		
៦	ជីធម្មជាតិ (គប់ភ្លើង) ទ្រាប់បាត	បារ	12	70,000	840,000		
៧	ជី 15-15-15 ទ្រាប់បាត	បារ	5	120,000	600,000		
៨	ជីធម្មជាតិលាមកសត្វ	ឡាន	2	400,000	800,000		
៩	ជីទឹកជំនួយការលូតលាស់	កញ្ចប់	5	70,000	350,000		
១០	ថ្នាំជំងឺផ្សិត និងសត្វល្អិត	ឈុត	1	150,000	150,000		
១១	កម្មករថែទាំស្មៅ (១២នាក់ x ២ដង)	នាក់/ដង	2	300,000	600,000		
១២	ប្រេងបូមទឹករយៈពេល៦ខែ	លីត្រ	320	3,000	960,000		
សរុបចំណាយប្រែប្រួល (II.1)					6,075,500		6,075,500
II.2. ចំណាយមិនប្រែប្រួល							
១	ជីកស្រះទឹក (២០ម៉ែ x ២០ម៉ែ)	ស្រះ	1		4,050,000	20	202,500
២	ម៉ាស៊ីនបូមទឹក	គ្រឿង	1		1,500,000	5	300,000
៣	ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព	ហ.ត	1		4,860,000	5	972,000
សរុបចំណាយប្រែប្រួល (II.2)					10,410,000		1,474,500
ចំណាយសរុប (II.1 + II.2)					16,485,500		7,550,000
II.3. ចំណាយប្រែប្រួលលើការថែទាំក្នុងរយៈពេលប្រមូលផល (៦ខែ= ៩សារ)							
១	ថែទាំធ្វើស្មៅម្តង (១២នាក់ x ៣ថ្ងៃ)	នាក់/ថ្ងៃ	3	300,000	900,000		
២	ជី 15-15-15	បារ	5	120,000	600,000		
៣	ជីធម្មជាតិ (គប់ភ្លើង)	បារ	15	70,000	1,050,000		
៤	ប្រេងបូមទឹករយៈពេល៦ខែ	លីត្រ	320	3,000	960,000		
៥	ថង់វេចខ្ចប់	គ.ក	45	7,000	315,000		

សរុបចំណាយប្រែប្រួលលើការថែទាំក្នុងរយៈពេលប្រមូលផល (II.3)	3,825,000		3,825,000
ចំណាយសរុប (II.1 + II.2 + II.3)			11,375,000
លទ្ធផល (ចំណូលសរុប- ចំណាយសរុប)			9,425,000
ថ្លៃដើមផលិត/ គ. ក			218.75
ផលចំណេញ/ គ. ក			181.25

១១. ខ/- ការវិភាគលើលទ្ធផលចំណេញ/ខាត ដោយផ្អែកលើនិន្នាការតម្លៃ (នៅស្រុកត្បូងឃ្មុំ) ÷

តម្លៃ (រៀល/គ. ក)	ទិន្នផល គ. ក/ហ. ត	ចំណូលសរុប (រៀល)	ចំណាយសរុប (រៀល)	លទ្ធផល
				(រៀល)
100	52,000	5,200,000	11,375,000	6,175,000
150	52,000	7,800,000	11,375,000	3,575,000
200	52,000	10,400,000	11,375,000	975,000
250	52,000	13,000,000	11,375,000	1,625,000
300	52,000	15,600,000	11,375,000	4,225,000
350	52,000	18,200,000	11,375,000	6,825,000
400	52,000	20,800,000	11,375,000	9,425,000
450	52,000	23,400,000	11,375,000	12,025,000
500	52,000	26,000,000	11,375,000	14,625,000
550	52,000	28,600,000	11,375,000	17,225,000
600	52,000	31,200,000	11,375,000	19,825,000
650	52,000	33,800,000	11,375,000	22,425,000
700	52,000	36,400,000	11,375,000	25,025,000
750	52,000	39,000,000	11,375,000	27,625,000
800	52,000	41,600,000	11,375,000	30,225,000

តម្លៃដែលកសិករទទួលបានប្រាក់ចំណេញ

១១. គ/- កសិករនៅភូមិថ្មី ឃុំថ្មី ស្រុកល្វាឯម ខេត្តកណ្តាល លើផ្ទៃដី ១ហិកតាក្នុងឆ្នាំ២០២១

(តម្លៃល្អជាមធ្យមនៅដើមឆ្នាំ២០២២ នៅស្រុកល្វាឯម ៥០០\$/គ.ក)

ល.រ	បរិយាយ	ឯកតា	ចំនួន ឯកតា	តម្លៃ/ឯកតា (រៀល)	តម្លៃសរុប	ចំនួនសារ រំលោះ	ទឹកប្រាក់សរុប ក្នុង១ឆ្នាំ(រៀល)
I- សរុបចំណូលពីការលក់ផ្ទៃល្អ		គ.ក	52,000	500	26,000,000		26,000,000
II- ការចំណាយ							
II.1- ចំណាយប្រែប្រួលដំណាក់កាលដំបូង និងថែទាំរយៈពេល៥ខែ							
1	ភ្នំរាស់	ដង	2	250,000	500,000		
2	ភ្នំលើករង/ឆ្នូតរង	ដង	1	250,000	250,000		
3	ថង់បណ្តុះកូន	គ.ក	5	9,000	45,000		
4	ដីដីសម្រាប់បណ្តុះកូន	ឡាន	2	40,000	80,000		
5	ពូជ	គ.ក	0.5	1,215,000	607,500		
6	ដី 15-15-15	បារ	10	125,000	1,250,000		
7	ដី អ៊ុយរ៉េ	បារ	5	105,000	525,000		
8	ថ្នាំក្រាស៊ី	ដប	2	25,000	50,000		
9	ប្រេងបូមទឹកស្រោចស្រែ	លីត្រ	600	2,200	1,320,000		
10	ពលកម្មដាំដុះ	នាក់	15	30,000	450,000		
11	ថែទាំ១ខែ២ដង (៥ខែ=១០ដង)	ដង	10	150,000	1,500,000		
សរុបចំណាយ					6,577,500		6,577,500
II.2- ចំណាយមិនប្រែប្រួល							
1	ប្រព័ន្ធស្រោចស្រែ (សរុប)				3,200,000	5	640,000
2	ម៉ាស៊ីនបូមទឹក(៨សេស)	គ្រឿង	1	2,050,000	2,050,000	5	410,000
សរុបចំណាយ					5,250,000		1,050,000
II.3- ចំណាយប្រែប្រួល បន្ទាប់ពីប្រមូលផល១សារ (រយៈពេល៤ខែ)							
1	ដី 15-15-15 (៤ខែ=៥ដង)	បារ	10	125,000	1,250,000		
2	ដី អ៊ុយរ៉េ (៤ខែ=៥ដង)	បារ	20	105,000	2,100,000		
3	ប្រេង(៣ថ្ងៃស្រោចទឹកម្តង)	លីត្រ	1,200	2,200	2,640,000		
សរុបចំណាយ					5,990,000		5,990,000
សរុបចំណាយទាំងអស់ (II.1+II.2+II.3)					17,210,000		13,617,500

លទ្ធផលចំណេញ/ខាត (ចំណូលសរុប-ចំណាយសរុប)	12,382,500
ថ្លៃដើមផលិត/គ.ក	261.88
ផលចំណេញ/គ.ក	238.13

១១. ឃ/- ការវិភាគលើលទ្ធផលចំណេញ/ខាត ដោយផ្អែកលើនិន្នាការតម្លៃ (នៅស្រុកល្វាឯម) ៖

តម្លៃ រៀល/ គ.ក	ទិន្នផល គ.ក	ចំណូលសរុប (រៀល)	ចំណាយសរុប (រៀល)	លទ្ធផល (រៀល)
100	52,000	5,200,000	13,617,500	-8,417,500
150	52,000	7,800,000	13,617,500	-5,817,500
200	52,000	10,400,000	13,617,500	-3,217,500
250	52,000	13,000,000	13,617,500	-617,500
300	52,000	15,600,000	13,617,500	1,982,500
350	52,000	18,200,000	13,617,500	4,582,500
400	52,000	20,800,000	13,617,500	7,182,500
450	52,000	23,400,000	13,617,500	9,782,500
500	52,000	26,000,000	13,617,500	12,382,500
550	52,000	28,600,000	13,617,500	14,982,500
600	52,000	31,200,000	13,617,500	17,582,500
650	52,000	33,800,000	13,617,500	20,182,500
700	52,000	36,400,000	13,617,500	22,782,500
750	52,000	39,000,000	13,617,500	25,382,500
800	52,000	41,600,000	13,617,500	27,982,500

តម្លៃដែលកសិករទទួលបានប្រាក់ចំណេញ

សម្គាល់៖ តម្លៃល្អជាមធ្យមនៅដើមឆ្នាំ២០២២ នៅស្រុកល្វាឯមគឺ ៥០០៛/គ.ក

១០-បញ្ហាប្រឈម៖

ទោះបីទីផ្សារក្នុងស្រុកមានតម្រូវការបន្ថែមច្រើន ប៉ុន្តែកសិករដាំដុះបន្លែនៅតែមានបញ្ហាចំពោះទីផ្សារ។ ជាមួយ ការដាំដុះបន្លែនៅកម្ពុជា មានបញ្ហាប្រឈមដូចជា (១)-ទិន្នផលមធ្យមទាប (២)-មានការលំបាកក្នុងការ ក្រកួតប្រជែងតម្លៃជាមួយបន្លែនាំចូល (៣)-ការបាត់បង់ក្រោយពេលប្រមូលផលខ្ពស់ (៤)-ផលិតផលនៅមិន ទាន់ស្របតាមតម្រូវការទាំងគុណភាព និងសុវត្ថិភាពដល់អ្នកបរិភោគ (៥)-មិនអាចបំពេញតម្រូវការពេញមួយ

ឆ្នាំ ពិសេសនៃរដូវវស្សា និង (៦)- ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ចំពោះការដាំដុះដំណាំល្អៗនាពេលបច្ចុប្បន្ន នៅ មានបញ្ហាប្រឈមដូចខាងក្រោម៖

- បញ្ហាទីផ្សារតូចចង្អៀតដែលភាគច្រើនផលិតផលល្អៗសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់តែក្នុងស្រុក
- ការនាំចូលផ្លែល្អៗពីប្រទេសជិតខាង រួមទាំងការប្រមូលផលល្អៗក្នុងស្រុកស្របពេលក្នុងដែលធ្វើឱ្យ តម្លៃធ្លាក់ចុះគំហុក
- ការមិនទាន់យកចិត្តទុកដាក់ខ្លាំងលើគ្រប់បទដ្ឋានបច្ចេកទេសចាប់ពីការជ្រើសរើសពូជ ការថែទាំ ការ ការពារជំងឺ និងការប្រមូលផល ដែលធ្វើឱ្យទិន្នផលធ្លាក់ចុះ មិនឆ្លើយតបទៅនឹងការរំពឹងទុក ព្រម ទាំងការកែច្នៃផលិតផលឱ្យអស់សក្តានុពល និង
- កត្តាសត្វល្អិតចង្រៃ និងជំងឺ ដូចជា ជំងឺឆ្កួតត្រួយដែលធ្វើឱ្យត្រួយរុញ ហើយផ្អាកការចេញផ្លែ ជំងឺ រលួយគល់ ដែលធ្វើឱ្យស្លឹកស្រពោន និងរលួយដល់បូស ជំងឺពុកបូសកែវ ដែលធ្វើឱ្យស្លឹកមានពណ៌ លឿង និងបញ្ឈប់ការចេញផ្លែ។

ដោយឡែកសម្រាប់កសិករដាំដំណាំល្អៗនៅតាមតំបន់ទំនាបមាត់ទន្លេ ក្រៅពីបញ្ហាប្រឈមខាងលើ គឺ តែងជួបប្រទះបញ្ហាទឹកជំនន់លិចនៅរដូវវស្សា ហើយកសិករសម្រុកប្រមូលផលស្របក្នុងដែលធ្វើឱ្យផលិតផល ផ្លែល្អៗជន់លើសតម្រូវការទីផ្សារប្រចាំថ្ងៃ ធ្វើឱ្យឈ្នួញធ្លៀតឱកាសបង្កប់តម្លៃនិងឱ្យតម្លៃថោក ហើយពេលខ្លះ ក៏ពុំមានអ្នកទិញថែមទៀត ជាហេតុបណ្តាលឱ្យមានការខាងបង។ កសិករមួយចំនួនក៏បានបោះបង់ការប្រកប មុខរបរដាំដុះដំណាំល្អៗនេះចោល។

១១-សន្និដ្ឋាន៖

មុខរបរដាំដុះដំណាំល្អៗ គឺជាមុខរបរមួយដែលឆាប់ទទួលបាននូវប្រាក់ចំណូល ក្នុងការលើកកម្ពស់ ជីវភាពគ្រួសារ ដោយចំណាយពេលវេលាដាំដុះពី៥ទៅ៦ខែ ទោះបីមុខរបរនេះជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមមួយ ចំនួនក៏ដោយ។ ដំណាំល្អៗក៏ជាដំណាំសក្តានុពលមួយដែលផ្តល់នូវផលប្រយោជន៍ និងមានតម្រូវការជាប្រចាំ សម្រាប់ធ្វើជាអាហារបានច្រើនមុខ អាចបរិភោគបានទាំងផ្លែខ្ចី និងផ្លែទុំ។ ការសម្រេចជ្រើសរើសមុខរបរដាំដុះ ដំណាំល្អៗ កសិករត្រូវយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្តន៍ការដាំដុះ ទៅតាមបទដ្ឋានបច្ចេកទេសកសិកម្មឱ្យបានត្រឹម ត្រូវគ្រប់ដំណាក់កាលដើម្បីទទួលបាននូវទិន្នផលខ្ពស់ ផលិតផលមានសុវត្ថិភាព ដោយចៀសវាងការដាំដុះ តាមគ្នា ឬតាមទម្លាប់ និងគួរដាំដុះនៅតំបន់ដីមិនលិចទឹក ដើម្បីអាចទទួលបាននូវប្រាក់ចំណេញច្រើន ព្រោះ ដំណាំល្អៗប្រមូលផលបានពេញមួយឆ្នាំ ជាមួយនឹងរយៈពេលពីរទៅបីឆ្នាំ។

១៣-អនុសាសន៍៖

ដើម្បីចៀសវាងពីការបង្កប់តម្លៃពីសំណាក់ឈ្នួញកណ្តាល ព្រមទាំងអាចទទួលបានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ កសិករគួរយកចិត្តទុកដាក់គិតគូរលើចំណុចសំខាន់ៗមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម៖

-**បរិមាណ**÷ ត្រូវធានានូវបរិមាណផលិតផលក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ ទៅតាមផែនការដែលបានកំណត់ឱ្យបាន ច្បាស់លាស់ស្របទៅតាមតម្រូវការទីផ្សារ។

-**គុណភាព**÷ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់លើគុណភាពផលិតផល ដូចជារូបរាង/ទ្រង់ទ្រាយផលិតផលល្អស្អាត ផលិតផលមានសុវត្ថិភាព ដោយមិនប្រើថ្នាំគីមីកសិកម្មលើសកម្រិតកំណត់។

-**ការផ្គត់ផ្គង់ទៀងទាត់**÷ ត្រូវគិតគូរពីរដូវដាំដុះ បែងចែកផ្ទៃដីដាំដុះ ដើម្បីប្រមូលផលវិលជុំទៀងទាត់ និងមានវិធានការការពារផ្សេងៗ ដូចជាពេលមានការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ល។

-**តម្លៃ**÷ ត្រូវដឹងអំពីថ្លៃដើមផលិតកម្មរបស់ខ្លួន ថាតើថ្លៃដើមផលិតកម្មក្នុងមួយគីឡូក្រាមត្រូវចំណាយ អស់ប៉ុន្មាន ដែលអាចជួយក្នុងការកំណត់តម្លៃលក់ចេញឱ្យបានសមស្រប។

-**ទីផ្សារ**÷ ទំនាក់ទំនងរកទីផ្សារជាមុន និងរៀបចំផលិតកម្មតាមកិច្ចសន្យា ដែលអាចធានាបានទាំង បរិមាណ គុណភាព និងតម្លៃ។

១៤-បច្ចេកទេសដាំដុះដំណាំល្អៗ ÷

ដំណាំល្អៗត្រូវការពន្លឺថ្ងៃគ្រប់គ្រាន់ និងលូតលាស់ល្អលើដីដែលមិនជាទឹកនិងសម្បូរជីជាតិ។ កសិករ ភាគច្រើនតែងគិតថាល្អ ជាដំណាំដែលមិនរើសរដូវ អាចដាំនៅរដូវណាមួយក៏បាន។ សម្រាប់កសិករជ្រើស រើសការដាំដំណាំល្អៗជាអាជីវកម្ម ដែលដាំទៅដើម្បីទទួលបានទិន្នផលល្អ និងមានទីផ្សារនោះ កសិករគួរដាំ នៅខែមេសា ឬឧសភា ជាខែដែលល្អបំផុតសម្រាប់ដាំកូនល្អ ព្រោះជាដើមរដូវវស្សា ដែលកសិករអាចកាត់ បន្ថយការស្រោចទឹក។

•**ការជ្រើសរើសពូជ** ÷ សម្រាប់កសិករដែលរក្សាទុកពូជដោយខ្លួនឯង ត្រូវពិនិត្យមើលគ្រាប់ពូជដែល ចេញពីផ្លែធំ វែង ហើយជាពូជដុះចេញពីដើមមានសុខភាពល្អ និងមានផ្លែច្រើនមិនដាច់។ នៅពេលផ្លែទុំល្អត្រូវ ពុះយកគ្រាប់ចេញពីផ្លែទៅលាងទឹកឱ្យជ្រះរំអិល រួចយកទៅហាល២-៣ថ្ងៃឱ្យស្ងួតល្អទើបយកទៅរក្សាទុក។

•**ការបណ្តុះកូន** ÷ លាយដីជាមួយជីកំប៉ុសឬលាមកសត្វពុកផុយស្មើភាគគ្នាដាក់ចូលក្នុងថង់ខ្មៅ។ យកគ្រាប់ទៅត្រាំទឹករយៈពេល៣ថ្ងៃ រួចផ្តាច់ទុក៧ថ្ងៃឱ្យចេញពន្លកស។ ទើបយកទៅដាក់ដាំនៅក្នុងថង់ពី ៣-៤ គ្រាប់ក្នុង១ថង់។ ក្រោយពីដាក់គ្រាប់បណ្តុះហើយ ត្រូវស្រោចទឹកឱ្យជោគរៀងរាល់ថ្ងៃ ដើម្បីឱ្យកូនលូតលាស់ បានល្អ និងសម្រាប់កន្លែងដាក់ថង់បណ្តុះត្រូវធ្វើរោងសំណាញ់ដើម្បីកុំឱ្យកូនល្អត្រូវពន្លឺថ្ងៃខ្លាំងពេក។ នៅ ពេលគ្រាប់ដុះ ត្រូវដករំលោះកូនចេញខ្លះ ទុកតែដើមណាដែលរឹងមាំល្អ។ លុះដល់កូនដុះបានកំពស់១ទៅ២ តិក (ស្លឹក៥-៦ធាង) ទើបគាស់យកទៅដាំនៅចំការ។ នៅចំការត្រូវរក្សាទុកដើមល្អៗឈ្មោលខ្លះគឺយ៉ាងតិចបំផុត ក្នុងចំណោមល្អៗពី២៥ដើម ក៏មានល្អៗឈ្មោលមួយដើមដែរ។

•**ការរៀបចំដី** ÷ គួរដីហាលពី៣-៤លើក ដោយចន្លោះពីមួយលើកទៅមួយលើកមានរយៈពេល១០ ថ្ងៃ។ ពេលគួរលើកទី១ ត្រូវដាក់ជីលាមកសត្វពុកផុយ។ គួររួច ត្រូវលើករងទទឹង ១,៥ម៉ែត្រ និងបណ្តោយទៅ

តាមស្ថានភាពដី។ នៅលើរងត្រូវជីករណ្តៅជាជួរ ដោយរណ្តៅនីមួយៗមានទំហំ ៣តិក ៤ជ្រុង និងជម្រៅ ៣តិក ទុកចន្លោះពីររណ្តៅមួយទៅមួយប្រវែង ២,៥ម៉ែត្រ។ នៅក្នុងរណ្តៅ ដាក់ដីលាមកសត្វច្របល់ជាមួយដីឱ្យសព្វ។

• **ការដាំ** ÷ យកកូនល្អៗទៅដាំនៅចុងខែមេសា ឬដើមខែឧសភាដែលជាដើមរដូវភ្លៀងដើម្បីកាត់បន្ថយការស្រោចទឹក។ កូនល្អៗដែលយកមកដាំត្រូវមានអាយុ៤៥ថ្ងៃ ហែកចង់ចេញរួចដាក់ក្នុងរណ្តៅបន្ទាប់មកយកដីនៅមាត់រណ្តៅលុបសង្កត់ឱ្យណែន រួចយកកំទេចចំបើងគ្របជុំវិញគល់ និងស្រោចទឹកឱ្យជោគ។ ដាំ១ដើម ក្នុង១រណ្តៅដោយជ្រើសរើសកូនល្អៗដែលមានដើមថ្លោស មានសុខភាពល្អ និងល្អៗញី (តាមរយៈកសិករគម្រូរបស់ក្រសួងកសិកម្មម្នាក់បានបង្ហាញបទពិសោធន៍ពីការសង្កេតល្អៗញីឬឈ្មោលគឺអាស្រ័យលើបួស កាលណាកូនល្អៗមានបួសច្រើនគឺល្អៗញី ហើយបើកូនល្អៗមានបួសតែមួយនោះគឺល្អៗឈ្មោល)។ ក្រោយពីដាំបានរយៈពេល ៥ ទៅ ៦ថ្ងៃ កូនល្អៗអាចដុះបួស ពង្រឹងដើមបានខ្លះៗ ក្នុងអំឡុងពេលនេះ ប្រសិនបើគ្មានភ្លៀង ត្រូវប្រញាប់ស្រោចទឹក ដើម្បីកុំឱ្យកូនល្អៗក្រិន ។

• **ការថែទាំ** ÷ ពេលល្អៗនៅតូច ត្រូវស្រោចទឹកម្តងក្នុង១ថ្ងៃ ដោយប្រើទុយោបាញ់លើស្លឹករហូតដល់ល្អៗធំចេញផ្កា ទើបបញ្ចូលទឹកតាមចន្លោះរង ៣ថ្ងៃម្តង ធ្វើយ៉ាងណាកុំឱ្យដីស្ងួតពេក ហើយក៏មិនត្រូវឱ្យសើមពេកដែរ។ ក្រៅពីការស្រោចទឹកត្រូវឱ្យស្រាវស្រាយគល់គឺនៅពេលឃើញមានបួសល្អៗមួយចំនួនដុះលើផ្ទៃដី និងក្រោយការប្រមូលផលលើកទី២។ ល្អៗជាដំណាំដែលត្រូវការពន្លឺថ្ងៃ ដូច្នេះត្រូវកាត់មែកដែលងាប់ៗនៅក្បែរគល់ចោល និងធ្វើស្មៅក្បែរគល់ ដើម្បីឱ្យពន្លឺចាំងចូលគ្រប់គ្រាន់។ ត្រូវដាក់ដីកែង-កែងនៅគល់រណ្តៅសម្រាប់បំប៉នដំណាំ។ ដំណាំប្រភេទនេះតែងជួបប្រទះនូវសត្វល្អិត និងជំងឺមួយចំនួនដូចជា ជំងឺរលួយគល់ធ្វើឱ្យស្លឹកស្រពោន រលួយបួសនិងគល់ត្រឹមស្មើដី ជំងឺពុកបួសកែវស្លឹកឡើងលឿងលែងចេញផ្លែ ជំងឺឆ្នួតត្រូវធ្វើឱ្យត្រូវរុញនិងផ្អាកការចេញផ្លែ។ វិធានការកម្ចាត់ បើល្អៗនៅតូចត្រូវដកដើមចោល ឬកាច់ស្លឹក និងត្រូវយកដៃមានជំងឺនោះចោលឱ្យឆ្ងាយពីចម្ការ។ ចំពោះសត្វល្អិតមានក្រារោមផ្ទៃដែលធ្វើឱ្យផ្លែមិនសូវលូតលាស់ហើយគ្មានរសជាតិ។ ករណីសត្វក្រារោមផ្លែមិនទាន់មានវិធានការកម្ចាត់ទេ ប៉ុន្តែវាកើតមានតិចតួចប៉ុណ្ណោះ។

• **ការប្រមូលផល** ÷ ក្រោយដាំបានរយៈពេលពី ៥-៦ ខែ អាចប្រមូលផលផ្លែល្អៗចាស់លក់បាន។ ការបេះធ្វើឡើងបន្តបន្ទាប់ក្នុងរយៈពេល៦ខែទៅ១ឆ្នាំក្រោយពីបេះលើកទី១ រហូតដល់ខ្សោយទើបកាប់ដើមចោល និងដាំថ្មីឡើងវិញ។

• **វិធីបេះ** ÷ ត្រូវកាត់ផ្លែនៅទងសណ្តងឱ្យកៀកជិតដើម រួចសឹមកាត់ទង ដែលសល់វែងនោះចោល។ វិធីប្រមូលផលបែបនេះ ទើបត្រូវតាមក្បួនខ្នាត។